

Winogrona - właściwości, w ciąży.

Winogrona a odchudzanie

Winogrona to owoce uprawiane od 4000 lat. Są źródłem wielu substancji o korzystnym działaniu zdrowotnym, zwłaszcza polifenoli. Chronią przed powstawaniem wielu chorób cywilizacyjnych, a to tylko niektóre z ich właściwości.

Winogrona

Winorośl właściwa (*Vitis vinifera L.*) to rodzaj pnącza z rodziny winoroślowatych, która występuje w strefie klimatu umiarkowanego i należy do jednej z najstarszych roślin uprawianych przez człowieka. Jej owocami są jajowate lub kuliste jagody, które zawierają od 2 do 4 nasion i przyjmują barwę od jasnozielonej poprzez różową, czerwoną aż do czarnej w zależności od odmiany. Owocowanie przypada na koniec lata. Dojrzałe winogrona mają słodko-kwaśny smak. Można je spożywać prosto z krzaka, wykorzystać do przygotowania deserów, oleju z pestek, dżemu, wina i innych przetworów.

Właściwości winogron

Szereg analiz i prac badawczych wskazuje na korzystne właściwości winogron na zdrowie człowieka. Szczególną uwagę zwraca się na zawartość substancji fenolowych (bioflawonoidów) oraz ich funkcje. Całkowita liczba tych związków zależy od gatunku winorośli. Im ciemniejszy gatunek winogron tym większą ilość polifenoli posiada. W nasionach znajdują się głównie katechiny, epikatechiny i kwas galusowy, natomiast w skórce: kwercetyna, kaempferol, mirycetyna, kwas elagowy i resweratrol. **Do najważniejszych funkcji bioflawonoidów należą:**

- działanie przeciwzapalne i przeciwutleniające,
- ochrona przed powstawaniem wolnych rodników,
- działanie przeciwhistaminowe, zmniejszanie reakcji alergicznych,
- hamowanie reprodukcji wirusów,
- zapobieganie schorzeniom układu krążenia (choroby wieńcowej, miażdżycy), niektórym nowotworom oraz chorobom wieku starczego.

Ciekawostka!

W latach 90. ubiegłego wieku popularny stał się “paradoks francuski”. Ilość osób ze schorzeniami sercowo-naczyniowymi we Francji była bardzo niska, mimo iż ich dieta obfitowała w tłuszcze nasycone. Wykazano, że jest to wynikiem protekcyjnego działania substancji fenolowych zawartych w czerwonym winie, które Francuzi często wypijają do posiłków.

Wśród flawonoidów zawartych w winogronach na szczególną uwagę zasługuje resweratrol. Charakteryzuje się on wysoką aktywnością biologiczną, a zjawisko “paradoksu francuskiego” spotęgowało zainteresowanie tym związkiem. Jego ilość w świeżej skórce owoców winorośli wynosi około 50–100 µg resweratrolu/1 g suchej masy i zależy od odmiany – ciemne winogrona zawierają go najwięcej.

Resweratrol wpływa pożytecznie na metabolizm lipidów, hamuje agregację

płytek krwi i utlenianie lipoprotein, zmniejsza aktywność enzymów peroksydacyjnych (cyklooksygenazy, lipooksygenazy) oraz przyczynia się do tworzenia kompleksów z metalami katalizującymi reakcje utleniania. Związek ten korzystnie oddziałuje na układ krwionośny oraz chroni organizm przed chorobami neurodegeneracyjnymi.

Ważne

Istnieją badania sugerujące pomyśle oddziaływanie resweratrolu na mechanizmy patofizjologiczne w chorobie Alzheimera. Przeciwdziała on bowiem uszkodzeniom neuronów oraz zmniejsza ilość substancji amyloidowej odkładanej w mózgu.

Resweratrol ponadto hamuje rozwój nowotworów poprzez wpływ na główne etapy kancerogenezy. Moduluje szlaki sygnalizacyjne, które kontrolują podział i wzrost komórek, proces zapalny, apoptozę, angiogenezę i tworzenie się przerzutów. Dzięki swoim właściwościom przeciwzapalnym, przeciwutleniającym, przeciwmutagennym i antyproliferacyjnym może znaleźć zastosowanie w zapobieganiu rakowacenia komórek.

Winogrona w ciąży

Flawonoidy zawarte w winogronach wpływają na odpowiednie ukrwienie łożyska, a także chronią przed uszkodzeniem komórek wywołanych przez szkodliwe substancje i wzmacniają odporność. Witaminy z grupy B oraz błonnik poprawiają przemianę materii, a włókno pokarmowe dodatkowo zapobiega zaparciom. Owoce winorośli zawierają także żelazo (zwłaszcza jasne odmiany), które zapobiega powstawaniu anemii oraz jod odpowiedzialny za odpowiednią pracę tarczycy i prawidłowy rozwój płodu.

Winogrona mają średni indeks glikemiczny (IG = 45). Zawierają spore ilości łatwoprzyswajalnych węglowodanów, tj. glukozy i fruktozy, dlatego kobiety cierpiące na cukrzycę ciążową powinny ich unikać.

W związku z wyższą zawartością przeciwutleniaczy ciemne winogrona wykazują silniejsze działanie przeciwbakteryjne niż jasne. Dzięki temu mogą wpłynąć na zmniejszenie przywierania i zalegania bakterii w ściankach pęcherza moczowego w razie wystąpienia infekcji dróg moczowych w ciąży. Należy jednak pamiętać, że picie soku z czerwonych winogron zmniejsza przyswajanie żelaza z pożywienia.

Winogrona a odchudzanie

Resweratrol zawarty w winogronach obniża ryzyko nadwagi i otyłości, m.in. dzięki hamowaniu peroksydacji lipidów i zmniejszeniu absorbowania utlenionych LDL w ścianach naczyń krwionośnych. Ponadto wpływa na regulację równowagi energetycznej dzięki aktywacji białka SIRT1 (enzymowi regulującemu apetyt), które prawdopodobnie pośredniczy w dostosowaniu organizmu do zmniejszenia ilości pobieranej energii poprzez aktywację PGC-1 (aktywatora glukogenezy w wątrobie). Oprócz regulacji metabolizmu lipidów i glukozy resweratrol indukuje procesy kataboliczne (nasila rozkład tkanki tłuszczowej). Dodatkowo wykazano, że wpływa on na poprawę insulinowrażliwości komórek, reguluje poziom insuliny i glukozy, co wpływa pośrednio na redukcję masy ciała.

Mimo iż winogrona są dobrym źródłem resweratrolu, nie powinny być spożywane w zbyt dużej ilości. W porównaniu z innymi owocami mają wysoką

wartość energetyczną oraz dość wysoki IG i nie są zalecane w trakcie odchudzania. Podstawą diety redukcyjnej jest ustalenie odpowiedniego deficytu energetycznego, który będzie skutkował obniżeniem masy ciała. Ponadto zaleca się unikanie produktów o wysokim IG, by zapobiec szybkiemu wzrostowi glukozy po posiłku prowadzącego do zwiększenia poziomu insuliny we krwi i wywołującego w konsekwencji magazynowanie składników energetycznych i powstawanie tkanki tłuszczowej.

Podsumowując, winogrona należą do owoców, które mają stosunkowo wysoką wartość energetyczną i indeks glikemiczny, dlatego nie powinno się ich spożywać w zbyt dużej ilości. Mimo tego są bardzo dobrym źródłem polifenoli, a zwłaszcza resweratrolu, który obniża ryzyko powstawania chorób układu krążenia i redukuje ryzyko powstawania nadwagi i otyłości.

Literatura:

1. Adamczewska-Sowińska K. i in., 2016. *Agrotechniczne aspekty uprawy winorośli*. ISBN: 978-83-946931-0-7, Wrocław
2. Czaplicki S. i in., 2011. *Soki z udziałem winogron i wina jako źródło składników bioaktywnych*. Bromat. Chem. Toksykol., XLIV, 3, 609 – 614
3. Kopeć A. i in., 2011. *Prozdrowotne właściwości resweratrolu*. Żywność. Nauka. Technologia. Jakość, 5, 78, 5 – 15
4. Krośniak M. i in., 2009. *Wybrane parametry jakościowe winogron uprawianych w Polsce Południowej*. Żywność. Nauka. Technologia. Jakość, 4, 65, 116 – 121
5. Lutomski J., Mścisz A., 2003. *Znaczenie prewencyjne związków polifenolowych zawartych w winogronach*. Postępy Fitoterapii, 1, 6 – 10
6. Piasek A., Bartoszek A., Namieśnik J., 2009. *Substancje pochodzenia roślinnego przeciwdziałające kardiotoxycznosci towarzyszącej chemioterapii nowotworów*. Postępy Hig Med Dosw., 63, 142 – 158
7. Wawrzyniak A., Krotki M., Stoparczyk B., 2011. *Właściwości antyoksydacyjne warzyw i owoców*. Medycyna Rodzinna, 1, 19 – 23
8. Zalega J., Szostak-Węgierek D., 2013. *Żywnienie w profilaktyce nowotworów. Część I. Polifenole roślinne, karotenoidy, błonnik pokarmowy*. Probl Hig Epidemiol, 94, 1, 41 – 49

Author: Małgorzata Mleko

Link do artykułu: <http://bonavita.pl/winogrona-wlasciwosci-w-ciazy-winogrona-a-odchudzanie>

